

Oppdragsgiver

Sortland kommune

Rapporttype

Planprogram

2017-09-03

KOMMUNEDELPLAN FOR SKOLESTRUKTUR I SORTLAND FORSLAG TIL PLANPROGRAM

Oppdragsnr.: 1350021073
Oppdragsnavn: Kommunedelplan for skolestruktur i Sortland
Dokument nr.: 1
Filnavn:

Revisjon	000		002	003
Dato	2017-09-03			
Utarbeidet av	Lars Arne Bø			
Kontrollert av	Andreas Foss Westgaard Erik Spilsberg			
Godkjent av				

1.	INNLEDNING / BAKGRUNN	4
1.1	Bakgrunn for planarbeidet	4
1.2	Hensikten med planarbeidet.....	4
1.3	Krav til planprogram	4
1.4	Planprogrammets formål	5
2.	RETNINGSLINJER OG PLANER	6
2.1	Lokale føringer og strategier	6
2.2	Regionale føringer og strategier	6
2.3	Oversikt over aktuelt lovverk og nasjonale føringer.....	6
3.	MÅL	7
4.	UTREDNINGSPROGRAM	8
4.1	Analyse av befolkningsveksten, elevtall og prognoser.....	8
4.2	De fysiske forhold ved de ulike skolene	11
4.3	Framtidens skole og morgendagens elever.....	12
4.4	Økonomiske forhold	13
4.5	Skolestruktur	13
5.	FRAMDRIFT OG MEDVIRKNING	14
5.1	Planprosessen	14
5.2	Offentlig informasjon og medvirkning.....	14
5.3	Framdriftsplan.....	15
6.	MERKNADER TIL PLANPROGRAM	16
7.	REFERANSER OG KILDER	16

1. INNLEDNING / BAKGRUNN

1.1 Bakgrunn for planarbeidet

Rambøll skal bistå Sortland kommune i å lage en kommunedelplan for skolestruktur. Hensikten er å få til et forslag til skolestrukturendring som gir en bedre driftsmessig utnyttelse og sørger for økt kvalitet i skolen. Bakgrunn for planarbeidet er som følger:

Forslag om utredning av skolestruktur fra Sak 071/15: Økonomiplan 2016-2019/Budsjett 2016

I kommunestyremøte 071/15, 10.12.15, er følgende mandat for saken formulert:

«Rådmannen bes nedsette et utvalg som skal gjennomgå strukturen innenfor oppvekst og komme med forslag til eventuelle endringer i denne strukturen. Utvalget forutsettes å involvere politisk nivå underveis i sitt arbeid.»

Forslag om utredning av skolestruktur datert 15.02.17 med følgende innstilling:

«Formannskapet ber administrasjonen nedsette et utvalg for å utarbeide en skolebruksplan som skal utrede faglige og økonomiske konsekvenser ved endringer i skolestruktur i Sortland kommune. På bakgrunn av dette bes utvalget utarbeide et forslag til skolestrukturendring som gir en bedre driftsmessig utnyttelse og sørger for økt kvalitet i skolen. Dette utarbeides i en «skolebruksplan for Sortland kommune»

Viser også til fremlegg i formannskapsmøtet 23.02.17 angående «kommunedelplan for skolestruktur»

1.2 Hensikten med planarbeidet

Hensikten med saksutredningen er å fremme en sak som beskriver aktuelle temaområder knyttet til en vurdering av dagens og framtidens skolestruktur i Sortland kommune.

Sentralt i en slik vurdering står bl.a. følgende forhold:

- Faktainformasjon om den enkelte skole
- Elevtall og prognoser, analyse av befolkningsvekst
- Økonomiske forhold
- Kommunale og Nasjonale føringer om kvalitet i skolen.

Kommunedelplanen skal ha fokus på skolefaglige, tekniske og økonomiske beskrivelser. Politisk nivå skal involveres underveis. Planen skal være et forslag til skolestrukturendring som gir en bedre driftsmessig utnyttelse og sørger for økt kvalitet i skolen. Dette utarbeides i en «skolestrukturplan for Sortland kommune».

1.3 Krav til planprogram

Etter plan- og bygningslovens § 11-1, tredje avsnitt har kommunene anledning å utarbeide kommunedelplan for bestemte områder, temaer eller virksomhetsområder (Plan- og bygningsloven § 11-1 tredje avsnitt). Kommunedelplaner er hensiktsmessige der det er nødvendig å konkretisere og operasjonalisere kommuneplanens samfunnsdel. Det vises i den sammenheng til plan- og bygningsloven § 11-2 tredje avsnitt hvor det fremgår at kommunedelplaner skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer. Handlingsdelen skal revideres årlig og inneholde finansiering som samsvarer med kommunens styringsdokument.

I plan- og bygningsloven § 11-13 kreves det for slike planer en utarbeidelse av planprogram etter reglene i § 4-1. Et planprogram er en slags oppskrift på hva som skal utredes i det senere arbeidet med selve kommunedelplanen. Planprogrammet skal politisk behandles, legges ut på høring og sluttbehandles av kommunestyret.

1.4 Planprogrammets formål

Planprogrammet skal avklare premisser og klargjøre hensikten med planarbeidet. Det skal videre gis en beskrivelse av innholdet i planen og omfanget av planarbeidet. Omfanget er en beskrivelse av problemstillinger som vil bli belyst og utredninger som anses som nødvendig for et samlet bilde av oppgaven. Planprogrammet skal legges ut til offentlig høring i minimum 6 uker. Når innspillene etter offentlig ettersyn er kommet inn bearbeides planprogrammet før endelig vedtak.

Oppsummert vil planprogrammet inneholde:

- Bakgrunn for planarbeidet (hensikt og mål)
- Overordnede rammer/gjeldende planstatus
- Beskrive problemstillinger som skal utredes, herunder valg av metode
- Beskrive organisering og fremdrift i planarbeidet
- Beskrive opplegg for informasjon og medvirkning i planarbeidet

Teamene i planprogrammet er et forslag og kommer det innspill om andre tema i høringsperioden vil de kunne bli tatt inn i revidert planprogram. Det er ønskelig med innspill til om planprogrammet er dekkende og hensiktsmessig.

2. RETNINGSLINJER OG PLANER

2.1 Lokale føringer og strategier

- Kommuneplan for Sortland, samfunnsdelen 2008-2020
- Strategisk analyse Sortland 2016-2019
- Kommunal planstrategi 2017-2020
- Kommunedelplan for kvalitet i skolen 2015-2019
- Kommunedelplan for energi og klima 2010-2022
- Kommunedelplan for oppvekst 2015-2030 «STOLT»
- Arealplan for de spredtbygde områdene 2005-2017
- Byplan Sortland Blåbyen 2015-2027
- Kommunedelplan for helse, omsorg og folkehelse 2015-2030
- Trafikksikkerhetsplan
- Miljørettet helsevern

2.2 Regionale føringer og strategier

- Regional planstrategi for Nordland 2016 – 2020
- Regional Transportplan Nordland
- Handlingsplan folkehelsearbeid 2013-2016
- Handlingsplan universell Utforming 2014-2017

2.3 Oversikt over aktuelt lovverk og nasjonale føringer

- St.meld. nr. 31 (2007-2008), kvalitet i skolen
- St.meld. nr. 16 (2006-2007) ...og ingen sto igjen. Tidlig innsats for livslang læring.
- St. meld. Nr. 20 (2012-2013) På rett vei. Kvalitet og mangfold i fellesskolen
- St. meld. Nr. 28 (2015-2016) Fag-fordypning-forståelse-En fornyelse av Kunnskapsløftet
- NOU 2014:7 Elevenes læring i fremtidens skole – Et kunnskapsgrunnlag
- NOU 2015:8 – Fremtidens skole – fornyelse av fag og kompetanser
- NOU 2015:2 – Å høre til – Virkemidler for et trygt psykososiale miljø
- NOU 2016:7 Mer å hente – Bedre læring for elever med stort læringspotensial
- Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (LOV-1998-07-17-61) m/ tilhørende forskrifter
- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (LOV-2008-06-27-71)
- Læreplanverket Kunnskapsløftet i grunnskolen
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, vedtatt ved kongelig resolusjon 12. juni 2015
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig, areal og transportplanlegging, vedtatt ved kongelig resolusjon av 26.09 2014
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen
- Rikspolitiske retningslinjer for universell utforming
- Blant de største nasjonale satsingene er videreutdanningsstrategien «Kompetanse for kvalitet», «Ungdomstrinn i utvikling», realfagsstrategien «Tett på realfag», samt nasjonal strategi for språk, lesing og skriving «Språkløyper».

3. MÅL

Fra rådmannens side legges til grunn at den sentrale målsettingen med utredningen er følgende

- Sortlandsskolen har hatt en nedgang i elevtallet over tid i enkelte skolekretser.
- Kommunens samlede økonomiske rammer og utfordringer medfører at endringer er påkrevd. Endringene må gi grunnlag for å drifte Sortlandsskolen mer optimalt, skape handlefrihet og gi mulighet for mer langsiktig planlegging av tjenestetilbudet og nødvendige investeringer.

For å nå oppsatt målformulering, har rådmannen definert følgende oppgaver for utredningen:

1. Framskaffe prognoser for befolkningsutviklingen fordelt på skolekretser i perioden 2016 – 2021.
2. Se på befolkningsutviklingen i perioden 2009 – 2016 (siste framlagte sak om skolestruktur), og vurdere utviklingen i hver skolekrets.
3. Komme med forslag til fremtidig skolestruktur i lys av punkter som har betydning for skolens krav om kvalitet i dag og i fremtiden.

4. UTREDNINGSPROGRAM

4.1 Analyse av befolkningsveksten, elevtall og prognoser

Befolkningsvekst er endring av populasjon over tid. Veksten bestemmes ut i fra antall født, døde, og innvandring/utvandring

Befolkningsutvikling

Den demografiske utviklingen har direkte konsekvenser for den kommunale tjenesteproduksjonen, både mht. utviklingen i antall brukere og behov for bygninger og anlegg. Den første tabellen viser årlig utvikling, slik den har vært i de ulike aldersgruppene de siste 10 årene, samt siste året.

I perioden fra 2006-2016 har innbyggertallet i Sortland kommune økt med 575 personer og tilsvarer en økning på 5,97 %. For Norge har økningen vært 12,37 % i samme periode (573.766 personer).

Tabell 1 Folkemengde 1.januar, etter aldersgrupper 2001-2016. Kilde SSB

År	Totalt	0-5 år	6-12 år	13-15 år	16-19 år	20-44 år	45-66 år	67-79 år	80-89 år	90 år +
2001	9 363	812	1 032	351	466	3 190	2 280	804	376	52
2002	9 408	816	1 035	359	477	3 166	2 359	761	388	47
2003	9 476	801	1 038	393	453	3 182	2 407	745	402	55
2004	9 504	757	1 012	436	490	3 166	2 438	744	407	59
2 005	9 536	734	1 005	470	485	3 137	2 504	719	419	63
2 006	9 639	705	1 011	483	525	3 168	2 534	726	412	75
2 007	9 703	680	1 011	465	575	3 142	2 619	734	409	68
2 008	9 678	660	998	453	594	3 094	2 673	736	391	79
2 009	9 732	665	984	429	625	3 068	2 762	743	380	76
2 010	9 819	702	945	438	641	3 080	2 813	752	373	75
2 011	9 856	702	935	425	620	3 090	2 852	791	354	87
2 012	9 983	721	927	440	608	3 138	2 889	822	345	93
2 013	10 082	727	901	449	599	3 157	2 910	898	341	100
2 014	10 129	735	851	473	610	3 146	2 911	971	331	101
2 015	10 166	708	872	461	603	3 160	2 916	1 023	315	108
2 016	10 214	698	870	438	623	3 160	2 932	1 077	309	107
2 006	9 639	705	1 011	483	525	3 168	2 534	726	412	75
2 016	10 214	698	870	438	623	3 160	2 932	1 077	309	107
Økning	575	-7	-141	-45	98	-8	398	351	-103	32
%-vis	6,0 %	-1,0 %	-13,9 %	-9,3 %	18,7 %	-0,3 %	15,7 %	48,3 %	-25,0 %	42,7 %
2 015	10 166	708	872	461	603	3 160	2 916	1 023	315	108
2 016	10 214	698	870	438	623	3 160	2 932	1 077	309	107
Økning	48	-10	-2	-23	20	0	16	54	-6	-1
%-vis	0,5 %	-1,4 %	-0,2 %	-5,0 %	3,3 %	0,0 %	0,5 %	5,3 %	-1,9 %	-0,9 %

Til tross for at Sortland har en samlet positiv befolkningsutvikling, kan det anses noen negative utviklingstrekk. Dette gjelder både gruppen unge voksne 20-44 år (i den mest

fertile alder) er tilnærmet uendret i 10 års perioden, mens det har vært en negativ utvikling i de yngste aldersgruppene.

- Fødselstallet sank markant etter 2001, og aldersgruppa 0-5 år ble redusert fra 816 barn i 2002 til 660 barn i 2008. Siden har aldersgruppa igjen økt, og utgjorde til sammen 698 barn ved inngangen til 2016.
- Aldersgruppa 6-12 år (småskolebarn) er redusert med 141 barn de siste 10 årene, dvs.– 13,9 % (nivået i fjor var 131 barn og 13 %).
- Aldersgruppa 13-15 år nådde sitt høyeste nivå i 2006. Deretter ble antallet gradvis lavere, men har økt noe igjen siden 2011, men i fjor ble gruppen redusert med hele 5 % - tilsvarende 23 personer.
- Gruppen unge voksne 20-44 år er relativt stabilt i 10-årsperioden, med – 8 personer. Ser vi på kjønnsfordelingen, fremstår tallene mer i ubalanse. I aldersgruppa er det vesentlig flere menn enn kvinner.
- Aldersgruppa 67-79 år har økt betydelig de siste årene og andelen har nå passert landsgjennomsnittet. Veksten siste året var 5,3 % - tilsvarende 54 personer
- Aldersgruppa 80-89 år økte jevnt og trutt fram til 2005, til 419 personer. I perioden 2006-2016 er aldersgruppa redusert betydelig, og utgjør sammen med gruppen 6-12 år den største nedgangen med 25 % - tilsvarende 103 personer.
- Aldersgruppa over 90 år har økt med 42,7 %, fra 75 personer i 2006 til 107 personer i 2016.
- Andelen i aldersgruppene 80+ år er lik landsgjennomsnittet. Begge gruppene er lavere andelsmessig enn gjennomsnittet i Nordland.

I tillegg til utviklingen på kommunenivå er det viktig å se på utviklingen i kommunens kretser.

Tabell 2 Grunnkretsdata fra Statistisk Sentralbyrå.

Grunnkretsdata						Endring	Endring	%-vis	Endring	%-vis
	01.jan	1990	2000	2010	2015	2016	2015/2016	00-10	00-10	2010-2016
Nevernes	85	58	52	56	57	1	-6	-10,30 %	5	9,62 %
Jennestad	354	351	330	323	327	4	-21	-6,00 %	-3	-0,91 %
Holmstad	1 018	947	902	908	879	-29	-45	-4,80 %	-23	-2,55 %
Holand	497	487	528	518	520	2	41	8,40 %	-8	-1,52 %
Sortland	4 118	4 855	5 332	5 586	5 665	79	477	9,80 %	333	6,25 %
Maurnes	679	623	695	715	692	-23	72	11,60 %	-3	-0,43 %
Strand	512	696	802	828	864	36	106	15,20 %	62	7,73 %
Sigerfjord	814	929	1 010	1 028	1 016	-12	81	8,70 %	6	0,59 %
Blokken	159	152	92	95	93	-2	-60	-39,50 %	1	1,09 %
Godfjord		102	62	85	76	-9	-40	-39,20 %	14	22,58 %
Ikke oppgitt	65	30	14	24	25	1	-16		11	
Totalbefolkning	8 301	9 230	9 819	10 166	10 214	48	589	6,40 %	395	4,02 %

- *Grunnkrets Sortland har siste året økt med 79 personer.*
- *Grunnkrets Strand har siste året økt med 36 personer.*
- *Grunnkrets Sigerfjord har siste året minket med 12 personer*
- *Grunnkrets Holmstad har siste året minket med 29 personer.*
- *Grunnkrets Maurnes har siste året minket med 23 personer.*

Befolkningsprognose for Sortland i planperioden 2017-20 og 2017-2040

I befolkningsprognosen fra SSB (alternativ MMMM) viser utviklingen at innbyggertallet i kommunen vil øke fra dagens (1.1.2016) 10 214 personer til 10 560 i 2020, altså en økning på 346 personer. Frem til 2040 er estimatet at det skal bli 12 000 i Sortland kommune.

Tabell 3 Prognose 2017-2020

Aldersgrupper	Faktisk	Planperioden 2017-2020					%-endring
	2016	2017	2018	2019	2020	Endr. 16-20	2016-2020
0-5 år	698	700	704	711	710	12	1,7
6-12 år	870	900	915	923	941	71	8,2
13-15 år	438	383	360	363	374	-64	-14,6
16-19 år	623	635	624	594	553	-70	-11,2
20-44 år	3 160	3 192	3 213	3 257	3 281	121	3,8
45-66 år	2 932	2 975	3 006	3 024	3 017	85	2,9
67-79 år	1 077	1 104	1 149	1 187	1 253	176	16,3
80 år +	416	427	422	432	431	15	3,6
Totalt	10 214	10 316	10 393	10 491	10 560	346	3,4

Prognosen viser at veksten i Sortland fram til 2020, antas å være følgende:

- Barnehagegruppen (0-5 år) økning 12 barn
- Grunnskolen (6-12 år) økning 71 barn
- Ungdomskolen (13-15 år) nedgang 64 barn
- Aldersgruppen (16-19 år) nedgang 70 ungdommer
- Gruppen “godt voksne” (67-79år) økning 176 personer
- Gruppen “godt voksne +” + 80 år økning 15 personer

Fremskrives prognosen til å gjelde frem til 2040 (også basert på MMM alternativet til SSB) fremkommer følgende prognoser:

Tabell 4 Prognose 2040

Aldersgrupper	Faktisk	Perioden 2021-2040					% endring
	2016	2021	2025	2030	2040	Endr 21-40	2021-2040
0-5 år	698	724	753	747	751	27	3,7
6-12 år	870	944	915	958	964	20	2,1
13-15 år	438	386	424	399	438	52	13,5
16-19 år	623	504	540	559	585	81	16,1
20-44 år	3 160	3 324	3 326	3 391	3 416	92	2,8
45-66 år	2 932	2 998	3 003	3 069	3 176	178	5,9
67-79 år	1 077	1 310	1 424	1 481	1 682	372	28,4
80 år +	416	441	537	704	987	546	123,8
Totalt	10 214	10 631	10 922	11 308	11 999	1 368	12,9

Prognosen frem til 2040 viser følgende hovedtrekk:

- Barnehagegruppen (0-5 år) økning 27 barn
- Grunnskolen (6-12 år) økning 20 barn
- Ungdomskolen (13-15 år) økning 52 barn
- Aldersgruppen (16-19 år) økning 81 ungdommer
- Gruppen “godt voksne” (67-79år) økning 372 personer
- Gruppen “godt voksne +” + 80 år økning 546 personer

Ovenstående er prognoser på folketallsutviklingen i Sortland kommune, og jo lengre prognosen er fremskrevet, desto mer usikkerhet vil det være i anslaget. Rådmannen vil uansett bemerke at det er visse utviklingstrekk som med stor sannsynlighet vil utfordre dagens tjenesteproduksjon. Med dette mener rådmannen at utviklingstrekke i den eldste delen av befolkningen fremover vil medføre en dreining i tjenesteproduksjon, til der hvor behovet antas å komme.

Eksisterende grunnlagsdata

- Kommuneplan for Sortland, samfunnsdelen 2008-2020
- Kommunal planstrategi 2017-2020
- Kommunedelplan for kvalitet i skolen 2015-2019
- Kommunedelplan for energi og klima 2010-2022
- Kommunedelplan for oppvekst 2015-2030 «STOLT»
- Arealplan for de spredtbygde områdene 2005-2017
- Byplan Sortland Blåbyen 2015-2027
- Kommunedelplan for helse, omsorg og folkehelse 2015-2030
- Miljørettet helsevern

Vurdering

Sortland kommune har 8 grunnskoler som gir grunnskoletilbud til ca. 1250 barn kommende skoleår. I tillegg har kommunen en privat grunnskole som gir grunnskoletilbud til ca. 45 barn kommende skoleår. Skolene har i tillegg SFO-tilbud der det er påkrevd.

Det må ses på hvilke grunnkretser sogner til hver skole? Nærskoleprinsippet er et grunnleggende prinsipp i norsk skole. Retten til å gå på nærskolen oppfattes som så viktig at den er nedfelt i Opplæringsloven. Etter dette prinsippet har elever krav på å få grunnskoleopplæring på den geografiske nærmeste skolen i bostedskommunen.

Problemstillinger som må belyses

Det innhentes aktuelle data som vil påvirke skolebruken i kommunen fremover: historiske data for sammenligning, nå-situasjon, og den fremtidige situasjonen.

Befolkningsutvikling i Sortland kommune:

- Total befolkning i kommunen fra 1990 frem til siste telling (på grunnkrets nivå)
- Framskrivning av befolkningsutvikling
- Tall for innbyggere i grunnskolealder nå og fremover
- Bosettingsmønster

Elevutvikling i Sortlandsskolene:

- Nedgang i elevtallet
- Antatt videre utvikling
- Nærskoleprinsippet og skolekretsgrenser
- Skoleskyss

4.2 De fysiske forhold ved de ulike skolene

Kort om utredningstemaet

Dagens situasjon med hensyn til kapasitet, tilstand, trafiksikkerhet, arealmessige forhold, mulighet for utvidelse og reisetidsanalyse blir sentralt.

Eksisterende grunnlagsdata

- Tilstandsrapporter - skolebygg
- Trafiksikkerhetsplan - Sortland

Vurdering av plantiltaket i forhold til utredningstemaet

Opplysninger om kapasitet og standard for skolebyggene vil være viktig i forbindelse med planlegging av den fremtidige skolestrukturen. Hva må gjøres med byggene for å møte fremtidens utfordringer. Det er også ønskelig å se på de reguleringsmessige og arealmessige forholdene ved hver skole samt avstander mellom bosteder og skole og hvor trafiksikker skolevegen er.

Problemstillinger som må belyses

- Lage oversikt over bygningsmessig tilstand for hver enkelt skole
- Beskrive organisering av kommunens vedlikeholds/eiendomsoppfølging på skolebygg
- Vedlikeholdsprogram med utgangspunkt i teknisk tilstandskartlegging som foretas hvert 4. år, innspill/informasjon fra brukere – byggeforvalters kunnskap om bygget samt tildelte budsjettmidler.
- Teknisk
- Uteareal
- Arealmessige forhold, tomtealternativ
- Trafiksikkerhet
- Reisetider

4.3 Framtidens skole og morgendagens elever

Nasjonale føringer for skoleutvikling

Med utgangspunkt i Kunnskapsløftet, skolereformen som kom våren 2006 ble det satt i gang et Program for skoleutvikling – «Kunnskapsløftet fra ord til handling» Programmet skulle støtte skoleeiere og de enkelte skoler i arbeidet med å implementere Kunnskapsløftet og da med hovedfokus på organisasjonsutvikling.

Målet var å sette skoler i stand til å skape et bedre læringsmiljø og større faglig og sosial fremgang for elevene, ved å forbedre organisasjonens virkemåte og samhandlingen blant de ansatte – utvikle en «lærende organisasjon»

Skolen som organisasjon og organisasjonsutvikling blir dermed et sentralt fokusområde. Evnen til å reflektere over egen praksis, utvikle en samspills- og delingskultur mellom de involverte og en felles forståelse av hva en vil og hvorfor, blir de kritiske utviklingsfaktorer.

Grunnleggende føringer i reformen har dermed stilt nye krav både til den enkelte lærer i interaksjon med elever og foreldre, til skolefelleskapet som organisasjon og også til lokalsamfunnet, representert i første omgang gjennom skoleeier.

Forskning

Hvilket grunnlag gir forskning for å mene noe entydig om skolestørrelse?

- Hva er en stor og en liten skole?
- Grendeskolens egenart og utfordringer

Hva kan forskning si oss noe om?

- Større fagmiljø som grunnlag for økt kompetanse
- Økt fokus på realfag
- Betydningen av praktisk og differensiert undervisning
- Fokus på godt læringsmiljø

Særskilte områder

Områder hvor det stilles særskilte krav til skolens organisering og kompetanse

- Konsekvenser av økning i andelen minoritetspråklige
- Inkluderende læringsmiljø
- Mangfold og inkludering gjennom tilpasset opplæring
- Tilpasset opplæring og spesialpedagogisk undervisning
- Likestilling for funksjonshemmede
- Helsefremmende skoler

Vurdering av plantiltaket i forhold til utredningstemaet

I sitt daglige arbeid benytter elever og lærere et stort antall arbeidsmåter og mange ulike modeller for tidsbruk, gruppering, arealbruk og samvær. Skolebyggene, disses konfigurering og skolestruktur vil sette rammer for dette – og derfor er dette relevant å vurdere i en kommunedelplan for skolestruktur.

Problemstillinger som må belyses

- Beskrivelse av skolenes organisering og arbeidsformer – nå og i forhold til ønsket utvikling
- Beskrivelse av læremiljøet – nå og i forhold til ønsket utvikling med vekt på de fysiske forhold som bør være til stede for å gi et godt læremiljø.

4.4 Økonomiske forhold

De økonomiske forholdene må utredes for å kunne gi best mulige tall på hva Sortlandsskolene koster og hva de vil koste i fremtiden.

Eksisterende grunnlagsdata

KOSTRA, styringsdokument m.m.

Eksempelvis: Budsjett/regnskapstall

Statistikk

- Kostnader pr. elev sammenlignet med KOSTRA-gruppe 11.
- Nye muligheter for organisering av SFO med fokus på bedre arena for kvalitetsutvikling, samt bedre styring av kostnader.
- Resultater fra grunnskolen, sammenlignet med et utvalg av kommuner i KOSTRA-gruppe 11.
- Overgang til videregående
- Kostnader til grunnskole pr. elev sammenlignet med KOSTRA-gruppe aa.

Vurdering av plantiltaket i forhold til utredningstemaet

De tall som skal benyttes i planen i de økonomiske analysene skal gi et relativt riktig forholdstall mellom kostnadselementene når alternative tiltak sammenlignes med hverandre. Analysene skal begrense seg til og kun medta de dominerende kostnadsbærerne som er lønnskostnader, FDV-kostnader på driftssiden og investeringskostnader. I tillegg skal det gjøres en vurdering av skysskostnader og reisetid.

Problemstillinger som må belyses:

- Lønnskostnader
- Kostnader ved rehabilitering og nybygg (investerings- og kapitalkostnader)
- Skyssutgifter og skyss-avstander
- Forvaltnings- drifts- og vedlikeholdskostnader (FDV)
- Kostnader knyttet til skolene i Sortland
- KOSTRA-tall

4.5 Skolestruktur

Kort om utredningstemaet

Skolestruktur er et politisk valg, og går forenklet sett på hvilke skoler vi har og hvilke vi skal ha i framtiden.

Kort om dagens og fremtidens situasjon

Tallene kan vise at det parallelt med befolkningsøkningen har det vært nedgang i elevtallet. Det antyder et skifte i alderssammensetningen i befolkningen i kommunen. Befolkningsendringen kan også tyde på at det blir en større andel voksne og eldre i kommunen.

Trenden viser at befolkningen endrer bosettingsmønster og ønsker å bo mere sentralt i Sortland Kommune. De senere årene har det vært en økning i antallet forespørsler om muligheten for å gå på de mere sentrale skolene i Sortland fra foresatte som har sitt arbeid rundt selve Sortland, men er bosatt i andre skolekretser.

Eksisterende grunnlagsdata

- Kommuneplan for Sortland, samfunnsdelen 2008-2020
- Kommunal planstrategi 2017-2020
- Kommunedelplan for kvalitet i skolen 2015-2019
- Kommunedelplan for energi og klima 2010-2022
- Kommunedelplan for oppvekst 2015-2030 «STOLT»

- Arealplan for de spredtbygde områdene 2005-2017
- Byplan Sortland Blåbyen 2015-2027
- Kommunedelplan for helse, omsorg og folkehelse 2015-2030
- Trafikksikkerhetsplan
- Miljørettet helsevern

Problemstillinger som må belyses

- Behovs- og kapasitetsfokus:
Hvor mange elevplasser vil det i planperioden være behov for i Sortland Hva har kommunen av skoleplasser i dag? Hvor kommer endringene og hvor kommer de store behovene?
- Langsiktig plan- og utviklingsfokus:
Hvordan tilpasse og dimensjonere grunnskoletjenestene etter samfunnsutviklingen og de langsiktige utviklingslinjene i kommuneplanen?
- Økonomisk fokus:
Hvordan sikre en kostnadseffektiv skole og samtidig bygge nok skoleareal?
- Organisatoriske og pedagogiske fokus:
Hvordan sikre en skolestruktur som gir som legger til rette for et utviklingsorientert og fremtidsrettet fagmiljø i grunnskolen, samt som ivaretar og legger til rette for en god pedagogisk praksis som har fokus på et trygt og godt læringsmiljø for alle elever.

Hvor store bør skolene være og hvilke skoletyper skal kommunen satse på i framtiden?
Hvordan sikre en pedagogisk plattform som ivaretar kvalitet i opplæringen og som gir gode arbeidsvilkår for elever og ansatte.
- Folkehelse-, nærmiljø- og lokalsamfunnsfokus:
Hvordan sikre en skolestruktur som gir tilstrekkelig nærhet og identitet for kommunenes innbyggere? Hvordan sikre god folkehelse gjennom plassering av skoleanlegg og tilrettelegging av trygge gang- og sykkelveier?

5. FRAMDRIFT OG MEDVIRKNING

5.1 Planprosessen

Planprogrammet skal legges ut til offentlig ettersyn og høring i seks uker. Deretter blir planprogrammet fastsatt politisk av Sortland kommune.

Kommentarer/innspill til planprogrammet kan gis i seks uker fra planprogrammet blir lagt ut til offentlig ettersyn. Etter at planprogrammet er fastsatt vil det i forbindelse med arbeidet med kommunedelplanen bli arrangert samrådsmøte for å få innspill til planarbeidet.

5.2 Offentlig informasjon og medvirkning

Gjennom høring og offentlig ettersyn av planprogrammet får en sjansen til å påvirke hvilke problemstillinger som skal utredes i planarbeidet og komme med innspill. I tillegg kommer vanlig høring og offentlig ettersyn av planforslaget når det blir lagt frem.

Det blir varsla oppstart av planarbeid og høring av planprogram i lokalavisa og på Sortland kommuner sine hjemmesider:

www.sortland.kommune.no

Det blir lagt opp til minst ettoffentlig orienteringsmøte (folkemøte) for presentasjon av planforslag til kommunedelplan med åpning for diskusjon og innspill fra publikum. Det legges i tillegg opp til at skolene, lærerorganisasjonene, FAU, elevråd, ungdomsrådet og råd for mennesker for nedsatt funksjonsevne involveres underveis i planarbeidet.

5.3 Framdriftsplan

Tabell 1 Framdriftsplan

Tidspunkt	Aktivitet
Uke 10	Utkast til planprogram-administrativ behandling.
Uke 11	Vedtak om ettersyn i 6 uker. Avisannonse, kunngjøring på nettsider, tilskrivning til aktuelle parter
Uke 11-16	Høringsperiode: Under høringsperioden starter arbeidet med selve planen – kunnskapsinnhenting.
Uke 11-18	Utkast til plan lages
Uke 17-18	Folkemøter og særmøter med ulike ressurser/aktører
Uke 18-22	Sammenstilling av innspill og ferdigstilling av planen i samarbeid med Sortland kommune
Uke 23	Ferdig rapport
Uke 25 →	1 gangs behandling og utleggelse til høring. Justering av planforslag etter høring og politisk sluttbehandling.

Med forbehold om endringer.

6. MERKNADER TIL PLANPROGRAM

(Fylles ut etter at planprogrammet har vært til høring. Merknadene siteres og kommenteres)

7. REFERANSER OG KILDER

Planer og nettadresser:

- Kommuneplan for Sortland, samfunnsdelen 2008-2020
- Kommuneplan for Sortland, arealdel 2016-2028
- Strategisk analyse Sortland 2016-2019
- Kommunal planstrategi 2017-2020
- Kommunedelplan for kvalitet i skolen 2015-2019
- <https://www.sortland.kommune.no>
- <https://www.fylkesmannen.no/Nordland>

Lover, forskrifter og retningslinjer:

- Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (LOV-1998-07-17-61) m/ tilhørende forskrifter
- Lov om folkehelsearbeid (LOV-2011-06-24-29)
- Forskrift om miljøretta helsevern i barnehagar og skular m.v. (FOR-1995-12-01-928)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (FOR-1996-12-06-1127)
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, vedtatt ved kongelig resolusjon 12. juni 2015
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig, areal og transportplanlegging, vedtatt ved kongelig resolusjon av 26.09 2014
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen
- Rikspolitiske retningslinjer for universell utforming
- KS-rapport. Sluttrapport fra FoU-prosjektet "Hvordan lykkes som skoleeier? Om kommuner og fylkeskommuners arbeid for å øke elevenes læringsutbytte".
<http://www.ks.no/globalassets/vedlegg-til-hvert-fagomrader/utdanning-og-opprekst/skole/084013rapport-hvordan-lykkes-som-skoleeier.pdf?id=2770>